

отримання своєчасної, вичерпної та достовірної інформації про такі витрати в системі бухгалтерського обліку, яка використовується для потреб аналізу. Підвищення об'єктивності аналітичної інформації можливо досягти за умови формування чіткої і систематизованої методики аналізу поліпшення основних засобів підприємства. Вона може виступати логічним доповненням до методики проведення аналізу динаміки, структури та ефективності використання основних засобів на підприємстві. Залишається актуальним питання оцінювання ефективності витрат на поліпшення діючих основних засобів порівняно з витратами на придбання (створення) нових засобів виробництва, яке потребує створення відповідної методичної бази.

Інформаційні джерела:

1. Положення (стандарти) бухгалтерського обліку зі змінами і доповненнями. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/>
2. Податковий Кодекс України. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>
3. Измайлов Я.О., Сгорова І.Г., Свірко С.В., Легенчук С.Ф. Облік та оподаткування в умовах інвестиційно-інноваційного розвитку, цифровізації та глобалізації економічних відносин. Монографія. Київ: Вадекс, 2021. 408 с.

УДК 657.6:328.124

К.О. Назарова, д-р екон. наук, проф. (ДТЕУ, Київ)

Т.Ю. Копотієнко, канд. екон. наук, доц. (ДТЕУ, Київ)

Д.В. Заїць, здоб. вищ. осв. (ДТЕУ, Київ)

АНТИКОРУПЦІЙНИЙ АУДИТ: СУТНІСТЬ ТА ОСОБЛИВОСТІ ПРОВЕДЕННЯ

Для багатьох компаній мінімізація корупційних ризиків займає сьогодні одну з провідних позицій в управлінській стратегії. З кожним роком все більше організацій розробляють додаткові регламенти, впроваджують засоби контролю, спрямовані на запобігання корупції та шахрайству. Одним із найбільш ефективних засобів боротьби з корупцією на сьогодні є антикорупційний аудит, під яким слід розуміти професійну діяльність, спрямовану на перевірку дотримання вимог національного законодавства, нормативно-правових актів та

стандартів інших країн, що пов'язані з боротьбою з корупцією, а також етичних норм.

До завдань антикорупційного аудиту належать: перевірка дотримання компанією антикорупційного законодавства та антикорупційної політики; перевірка та оцінка системи протидії корупції в компанії (антикорупційної програми); дослідження та аналіз незвичайних фінансових операцій; оцінка та аналіз обґрунтованості представницьких витрат [1].

В деяких організаціях передбачена наявність відділу внутрішнього контролю чи аудиту, тому аудитору необхідно детальніше дізнатися про проведення періодичних антикорупційних перевірок та їх результати. Отримана інформація дасть змогу оцінити надійність контролю, компетентність працівників, а також оцінити чесність керівництва.

Детально розглянемо чесність керівництва, оскільки її відсутність є найпоширенішою причиною корупції. Аудитору під час перевірки дуже важливо врахувати можливу змову керівництва з працівниками бухгалтерії. Власники організації найчастіше маніпулюють її фінансовим результатом для отримання максимальних доходів та підвищення інвестиційної привабливості організації. Тому, для виявлення корупційних складових дуже важливо використовувати прийоми і методи, здатні розкрити причетність керівництва організації до правопорушень корупційного характеру шляхом спотворення фінансової звітності.

Однією з суттєвих корупційних ознак є обставини, що свідчать про прагнення керівництва до спотворення бухгалтерської звітності або ігнорування цього, ухилення від відповідей на запитання аудитора, наприклад, про стан розрахунків, результати податкової перевірки. Відмову керівництва підприємства надати необхідні для аудиту роз'яснення слід розглядати як серйозну підставу для сумніву в законності угод та господарських операцій. При визначенні ознак корупційної складової у викривленні бухгалтерської звітності аудитор повинен: виявити факт порушень та наявності у діях змови; визначити коло осіб та посади учасників; переконатися у достовірності отриманих відомостей від працівників та керівництва [2].

Суттєвими факторами, які обмежують можливість корупції є: ефективна антикорупційна програма та результативна система внутрішнього контролю об'єкта; фактор раптовості, що є найефективнішим методом при проведенні антикорупційного аудиту, який полягає у зміні програми перевірки, позапланових контрольних діях щодо виявлення фактів розкрадань майна, а саме позапланової

інвентаризації, контрольного запуску сировини у виробництво, контроль якості тощо.

Інформаційні джерела:

1. Антикорупційний аудит. URL: <https://cutt.ly/GB4Xmkf> (дата звернення: 14.10.2022).

2. Поняття та особливості антикорупційного аудиту. URL: <https://cutt.ly/iB6Y1fA> (дата звернення: 14.10.2022).

УДК 657.631.6

М.О. Нежива, канд. екон. наук, доц. (*ДТЕУ, Київ*)

ФОРЕНЗІК В УМОВАХ ЦИФРОВОЇ ЕКОНОМІКИ

Економічні злочини в нашій країні стали щоденною реальністю з якою стикаються учасники економічних відносин в Україні та світі. Як свідчить практика прояв економічних злочинів та різного роду порушень встановлених правил діяльності набуває різних форм. Тому перед свідомими учасниками економічних відносин постало питання винайдення інструментів боротьби з цими негативними явищами економічного життя суспільства. Тому в останні десятиріччя в нашій країні з'явився новий вид діяльності – форензік.

На даний момент в нашій країні форензік не знаходить широкого застосування і просувається на ринок в основному представниками «Великої четвірки» (KPMG, EY, Deloitte, PwC). Але, як свідчить практика, дискусії щодо застосування цього виду експертно-аналітичної та аудиторської діяльності та ефективного використання результатів цієї діяльності вийшли на широкий загал.

Фінансове розслідування являє собою основоположний напрямок форензік. Під фінансовим розслідуванням зазвичай розуміється збір, вивчення, аналіз і розгляд істотних обставин економічного правопорушення для розробки ефективної методики виявлення скоєних порушень, а також рекомендацій з побудови ефективної системи, яка спрямована на протидію виникненню подальших порушень.

Форензік є незалежною діяльністю, спрямованою на розслідування, аналіз, врегулювання спірних ситуацій, що стосуються фінансових, правових, комерційних питань з істотними економічними ризиками, і розробку процедур, орієнтованих на виявлення